

gemeente
Zoetermeer

Programma 4 Vrije tijd

Stimuleren vrije tijdsclimaat: Cultuur, sport, groen en spelen, evenementen

- Vitale samenleving: zelf doen
- Sociale cohesie: samen doen
- Levendige stad: er is veel te doen

4.1
Bevorderen laagdrempelig toegankelijke cultuur-, sport-, groen en speelvoorzieningen

Waardering inwoners voor evenementen

Waardering inwoners voor culturele voorzieningen

Waardering inwoners voor sportvoorzieningen

Waardering inwoners voor groen- en speelvoorzieningen

4.2
Bevorderen levendige stad

% inwoners dat evenementen bezoekt

% inwoners dat cultuur bezoekt of beoefent

% inwoners dat sport beoefent

% inwoners dat groen- en speelvoorzieningen bezoekt

Maatschappelijk effect programma: Wat willen we bereiken?

Stimuleren vrijetijdsklimaat: kunst en cultuur, sport, groen en spelen, evenementen

Afgelopen jaren is – mede door corona - steeds duidelijker geworden hoe belangrijk een goed vrijetijdsklimaat is. Een sterke vrijetijdssector en een breed aanbod aan sportieve, culturele en groene (speel)mogelijkheden helpen onze stad om zich positief te ontwikkelen. Het helpt onze inwoners bij hun persoonlijke ontwikkeling, hun gezondheid en plezier in hun dagelijks leven. En het draagt bij aan de leefbaarheid en woonaantrekkelijkheid van onze stad. Door het inzetten van zowel grootschalige stadsbrede als kleinschalige lokale activiteiten inspireren we onze inwoners en maken we hen enthousiast om actief mee te doen. De combinatiefunctionarissen, de vele sport- en cultuuraanbieders, de bijbehorende accommodaties en speelvoorzieningen en de stadsboerderijen en schooltuinen vormen de schakel om de inwoners van Zoetermeer in beweging te krijgen en te houden en een fijn leven te leiden.

Binnen het vrijetijdsklimaat zijn er twee zaken die een grote invloed kunnen hebben op vrijetijdssector; de energiecrisis en de mogelijke opleving van COVID-19. Hoge energielasten kunnen sport en cultuurinstellingen, zowel commercieel als maatschappelijk, raken en schaden. Daarnaast is onduidelijk hoe COVID-19 zich ontwikkelt en welke invloed bijvoorbeeld een mogelijke nieuwe lockdown heeft op de vrijetijdssector. Beide ontwikkelingen kunnen een grote invloed hebben op de maatschappelijke effecten van programma 4.

De afgelopen jaren heeft goed laten zien dat de vrijetijdssector flexibel is en in staat om zich snel en adequaat aan te passen aan de nieuwe situaties en onzekerheden. Mede daarom wordt vooralsnog voortgebouwd op het bestaande beleid en geanticipeerd op nieuwe ontwikkelingen.

Speerpunten in 2023: Wat gaan we daarvoor doen?

- Infrastructuur voor vrijetijdsbesteding in de stad laten meegroeien met het inwoneraantal.
- Fysieke toegankelijkheid voorzieningen voor iedereen.
- Nieuwbouw voor poppodium Boerderij.
- Nieuw onderkomen Nationaal Videogame Museum.
- Openhouden vestiging bibliotheek Oosterheem.
- Zoetermeers erfgoed op nieuwe locatie onderbrengen.
- Onderzoeken hoe de zwemvaardigheid van kinderen kan worden verbeterd.
- Voldoende toezicht op de stads en speelboerderijen.
- Verbeteren van de reputatie van Zoetermeer als woon-, werk-, vrijetijds- en studiestad.

Doelstellingen

Doelstelling 4.1 Bevorderen laagdrempelig toegankelijke cultuur-, sport-, groen- en speelvoorzieningen

Sporten, spelen, cultuur beoefenen en groen beleven helpen onze inwoners bij hun persoonlijke ontwikkeling en zijn belangrijk voor de mentale en lichamelijke weerbaarheid. Sterke aanbieders van vrijetijdsbesteding en goede (openbare) culturele voorzieningen, sportaccommodaties en groen- en speelvoorzieningen dragen hier positief aan bij. Door COVID-19 kampt de vrijetijdssector nog met achterblijvende bezoekersaantallen. Onzekerheid of de pandemie mogelijk weer oplaait zet een rem op het herstel. De uitdaging is om de vrijetijdsinfrastructuur weer gezond te maken en mee te laten groeien met het groeiend aantal inwoners.

In 2023 zal naar verwachting nog voldoende budget zijn om amateurverenigingen (sport, cultuur en welzijn) te ondersteunen bij investeringsaanvragen. Ook blijkt uit een inventarisatie grote behoefte te zijn aan broedplaatsen voor culturele makers om zich te ontwikkelen en te profileren. Daarom onderzoeken we hoe – tijdelijk of structureel – een culturele invulling kan worden gegeven aan leegstaande panden.

We voeren samen met de culturele sector de uitvoeringsagenda van de Cultuurvisie 2030 uit. We zorgen er hiermee voor dat bewoners in hun eigen stad en buurt meer cultuur zien en aan culturele activiteiten mee kunnen doen. De culturele basisinstellingen die samen de basisinfrastructuur vormen, zijn nu vooral in de binnenstad te vinden. Onder meer samenwerkingsverband Wijck biedt steeds meer cultuur in de wijken aan: dicht(er) bij huis en op de wensen van bewoners afgestemd. De bibliotheek krijgt een jaar extra de tijd om wijkvestiging Oosterheem om te vormen naar een kleine versie van het forum, zoals zij al doen met wijkvestiging Rokkeveen. En voor Poppodium Boerderij starten we snel met de initiatieffase van het project voor de toekomstige nieuwbouw. Naast meerjarige subsidie voor de culturele basisinfrastructuur, krijgt dit jaar een aantal kleinere culturele organisaties subsidie voor hun jaarprogramma en is er ruimte voor subsidie aan eenmalige projecten. In 2023 werken we het besluit om de subsidie aan Museum De Voorde stop te zetten nader uit. Het Zoetermeerse erfgoed en de cultuureducatie krijgen een plek elders in de stad, in combinatie met de mogelijkheid tot (tijdelijke) tentoonstellingen. Het Nationaal Videogame Museum (NVGM) heeft de potentie om als museum door te groeien tot een nationale speler. Samen zoeken we een nieuwe locatie in de binnenstad. Het openbaar gebied houden we uitdagend en aantrekkelijk door het plaatsen van kunst bij het nieuwe zwembad, de Balijhoeve, in het Centraal Park en in de wijk Palenstein. Ontworpen en uitgevoerd door professionele kunstenaars, in participatie met gebruikers en inwoners.

In 2023 is het nieuwe zwembad in het Van Tuylpark klaar. Dan is de uitbreiding van zwemwater voor zwemverenigingen een feit en kan Zoetermeer weer recreatief zwemmen. Het project om gezamenlijk met FC Zoetermeer een nieuwe clubaccommodatie te bouwen, wordt verder opgepakt en uitgevoerd. In 2023 wordt samen met de Krajicek Foundation, de Krajicek Playground in Meerzicht verbeterd. Er volgt een voorstel voor het bouwen van een sporthal aan het Van Doorneplantsoen en een sportzaal in de wijk Seghwaert. Verder komt er een voorstel over de huisvesting van de schietsportvereniging (zie ook onder moties).

Doelstelling 4.2 Bevorderen levendige stad

In 2022 is de uitvoeringsagenda uit de Cultuurvisie 2030 samen met de culturele sector verder uitgewerkt. De afspraken in deze agenda zijn leidend voor de ontwikkelingen van de cultuursector. Zowel het amateurcircuit als de professionele sector moeten goed functioneren en met elkaar zijn verbonden. Dit (in)formele netwerk tussen culturele partners gaan we helpen versterken, mede door het bedrijfsleven en partners in het sociaal domein te betrekken.

De combinatiefunctionarissen vormen een belangrijke schakel tussen de inwoners, de sportaanbieders en andere (welzijns)organisaties. Zij staan dichtbij de inwoners en weten de weg binnen de gemeente te bewandelen. Het Sportloket is daarbij het centrale punt voor alle contacten van en naar sportaanbieders. We willen de zwemvaardigheid voor ieder kind verbeteren en het behalen van een zwemdiploma A voor ieder kind mogelijk maken. In 2023 starten we met het onderzoek naar de invulling en brengen we de kosten in beeld. Gemeente Zoetermeer zal de regeling van het Nationaal Sportakkoord volgen en samen met de partners voortzetten in het Zoetermeerse Sportakkoord. In 2022 (en 2023) zijn middelen ontvangen vanuit het Nationaal Programma Onderwijs (NPO) voor extra activiteiten en inzet van combinatiefunctionarissen voor school- en naschoolse activiteiten. Dit heeft als doel COVID-19 achterstanden in te halen.

De stadsboerderijen zijn populairder dan ooit tevoren en hebben een belangrijke rol bij het promoten en stimuleren van thema's als duurzaamheid en positieve gezondheid. Mede daarom worden ze versterkt met een extra FTE om toezicht en begeleiding te kunnen waarborgen. Ook vanuit het National Programma Onderwijs zijn middelen beschikbaar gesteld om duurzaamheid, klimaat en flora en fauna op en rondom de scholen meer aandacht te geven. Activiteiten op het gebied van groen, spelen en leren stimuleren een actieve houding bij inwoners, door zelf met de voeten in de klei te staan. Samen met externe partners worden laagdrempelige, activiteiten georganiseerd rondom de thema's (Zoetermeerse) flora en fauna, klimaat, duurzaamheid en positieve gezondheid.

Na de viering van de 60ste verjaardag van de New Town Zoetermeer brengen we het erfgoed van de groeikern blijvend onder de aandacht op een vaste plek in de binnenstad. Voor cultuurhistorie ligt in 2023 de focus op de aanwijzing van nieuwe gemeentelijke monumenten uit de periode 1945-1990, het opstellen van de kerkervisie en van de cultuurhistorische waardenkaart (conform motie 2106-36). Dit doen we in samenwerking met partners Historisch Genootschap Oud Soetermeer (HGOS), Schatbewakers en Architectuurpunt en voor de kerkervisie ook met het Beraad van Kerken.

Citymarketing positioneert Zoetermeer als aantrekkelijke stad voor inwoners, ondernemers, studenten en bezoekers. Evenementen zijn belangrijk voor de identiteit van de stad en dragen bij aan de positionering zowel in de regio als landelijk. Extra budget geeft ruimte om goede evenementen terugkerend voor iedereen in Zoetermeer te laten plaatsvinden. Die vergroten de sociale cohesie en stimuleren tevens diverse partners in de stad tot samenwerking.

Indicatoren, trendgrafieken en financiën

Doelstelling 4.1 Bevorderen laagdrempelig toegankelijke cultuur-, sport-, groen- en speelvoorzieningen

Waardering inwoners voor evenementen

Som van de (gewogen naar aantal respondenten) gemiddelde rapportcijfers van de respondenten van de Stadspeiling voor grootschalige evenementen en kleinschalige evenementen gedeeld door 2.

Bron: Stadspeiling

Type	2021	2023	2024	2025	2026
Realisatie	0,0	-	-	-	-
Begroting PB 2023	-	7,8	7,9	7,9	7,9

Zowel in de Stadspeiling 2020 als in de Stadspeiling 2021 is vanwege de COVID-19-maatregelen niet gevraagd naar bezoek en waardering van evenementen. Wel is gevraagd naar bezoek en waardering van de CultuurWinter en CultuurZomer 2021. De waardering voor de CultuurWinter is een 7,3 (n = 63). De waardering voor de CultuurZomer is een 7,4 (n = 69).

Waardering inwoners voor culturele voorzieningen

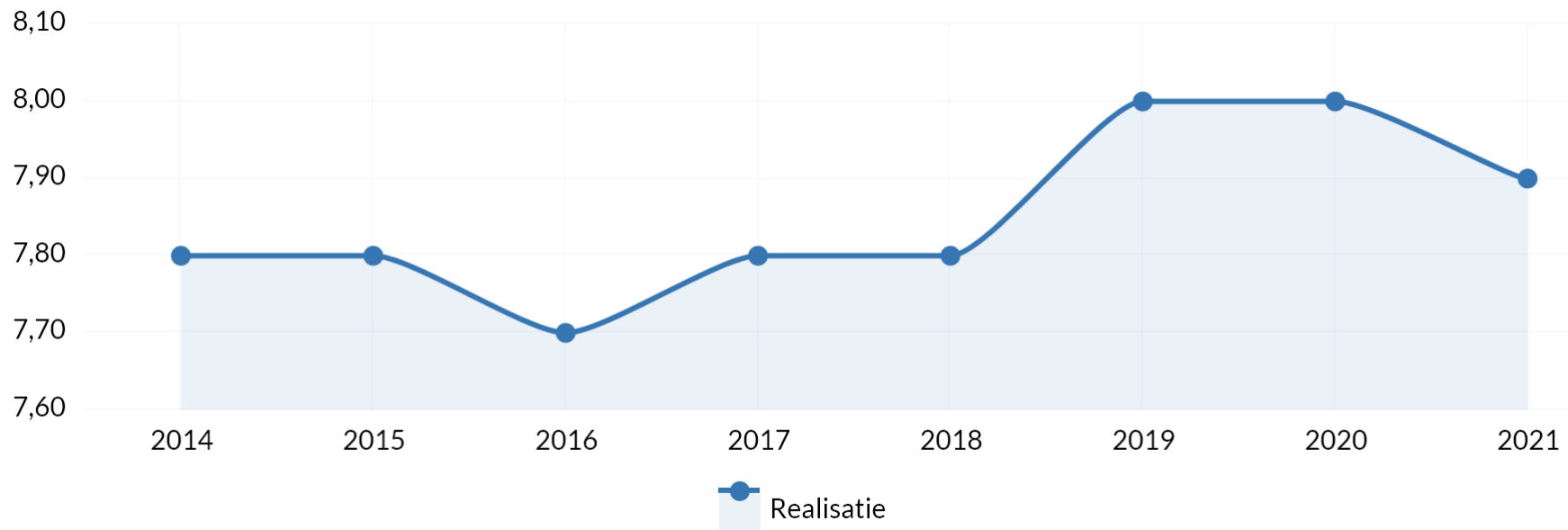
Som van de (gewogen naar aantal respondenten) gemiddelde rapportcijfers van de respondenten van de Stadspeiling voor het Stadsmuseum, het CKC, de bibliotheek, het Stadstheater, Cultuurpodium de boerderij, het laatste bezochte festival/grootschalig evenement, het Filmhuis en Terra gedeeld door 8.

Bron: Stadspeiling

Type	2021	2023	2024	2025	2026
Realisatie	7,9	-	-	-	-
Begroting PB 2023	-	7,9	7,9	7,9	7,9

Trendgrafiek Waardering inwoners voor culturele voorzieningen

Som van de (gewogen naar aantal respondenten) gemiddelde rapportcijfers van de respondenten van de Stadspeiling voor het Stadsmuseum, het CKC, de bibliotheek, het Stadstheater, Cultuurpodium de boerderij, het laatste bezochte festival/grootschalig evenement, het Filmhuis en Terra gedeeld door 8.

Bron: Stadspeiling

Waardering inwoners voor sportvoorzieningen

Som van de gemiddelde rapportcijfers van de respondenten van de Stadspeiling voor binnensportvoorzieningen, buitensportvoorzieningen, zwembaden, commerciële sportvoorzieningen en sportverenigingen gedeeld door 5.

Bron: Stadspeiling

Type	2021	2023	2024	2025	2026
Realisatie	6,6	-	-	-	-
Begroting PB 2023	-	7,2	7,2	7,2	7,2

Waardering inwoners voor groen- en speelvoorzieningen

Bron: Stadspeiling

Type	2021	2023	2024	2025	2026
Realisatie	8,0	-	-	-	-
Begroting PB 2023	-	7,5	7,5	7,5	7,5

Het gemiddelde rapportcijfer van de respondenten van de Stadspeiling voor groen- en speelvoorzieningen.

Financiën

Bedragen x €1.000

Doelstelling	Begroting 2022	Begroting 2023	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026
Bevorderen laagdrempelig toegankelijke culturele en sportvoorzieningen (4.1)	-10.453	-13.575	-12.767	-12.844	-13.585

Met het budget bekostigen we de meerjarige subsidiëring van de culturele basisvoorzieningen. Ook kleinere culturele instellingen krijgen uit dit budget een jaarsubsidie. Op aanvraag worden kleine incidentele subsidies verstrekt voor eenmalige culturele projecten. Ook betalen we uit dit budget de exploitatie van onze voorzieningen voor natuur- en milieueducatie (de drie stadsboerderijen, de speelboerderij en de wijktuinen), de sport- en welzijnsaccommodaties. De verschillen tussen opeenvolgende jaren ontstaan door de eenmalige transitiekosten voor afbouw subsidie Museum De Voorde van € 1,5 mln in 2023 en door de stijging van de exploitatiekosten van de accommodaties.

Doelstelling 4.2 Bevorderen levendige stad

% Inwoners dat evenementen bezoekt

% respondenten van de Stadspeiling dat grootschalige evenementen en/of kleinschalige evenementen bezoekt.

Bron: Stadspeiling

Type	2021	2023	2024	2025	2026
Realisatie	0 %	-	-	-	-
Begroting PB 2023	-	42 %	42 %	42 %	42 %

% Inwoners dat cultuur bezoekt of beoefent

% respondenten van de Stadspeiling dat een culturele voorziening heeft bezocht of dat een eigen culturele activiteit heeft beoefend.

Bron: Stadspeiling

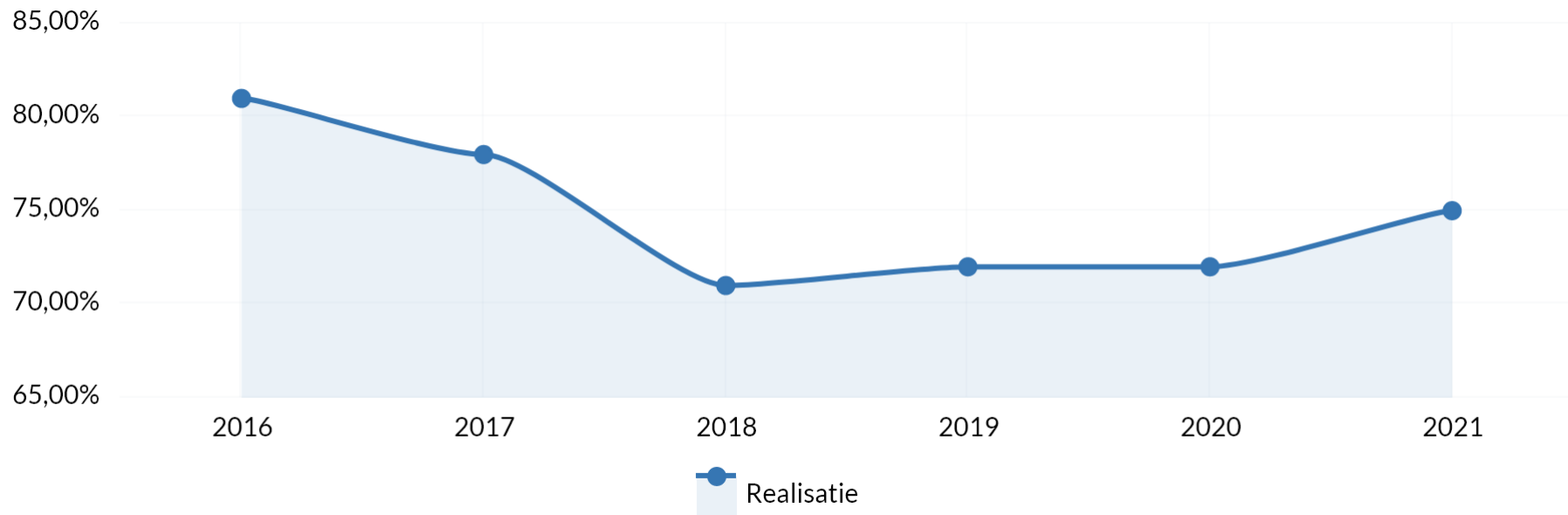
Type	2021	2023	2024	2025	2026
Realisatie	74 %	-	-	-	-
Begroting PB 2023	-	84 %	84 %	84 %	84 %

% Inwoners dat sport beoefent

Bron: Stadspeiling

Type	2021	2023	2024	2025	2026
Realisatie	75 %	-	-	-	-
Begroting PB 2023	-	72 %	72 %	72 %	72 %

Trendgrafiek % Inwoners dat sport beoefent

Bron: Stadspeiling

% Inwoners dat groen- en speelvoorzieningen bezoekt

% respondenten van de Stadspeiling dat groen- en speelvoorzieningen bezoekt.

Bron: Stadspeiling

Type	2021	2023	2024	2025	2026
Realisatie	26 %	-	-	-	-
Begroting PB 2023	-	45 %	45 %	45 %	45 %

Financien

Bedragen x €1.000

Doelstelling	Begroting 2022	Begroting 2023	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026
Bevorderen levendige stad (4.2)	-5.918	-6.130	-6.099	-6.072	-6.072

Met het budget bekostigen we sport-, spel- en vrijetijdsontwikkeling, amateurkunst en cultuureducatie, het Centrum voor Kunst en Cultuur (CKC), het onderhoud van beeldende kunst in de openbare ruimte, evenementen en het monumentenbeleid. De verschillen tussen opeenvolgende jaren ontstaan door iets lagere budgetten voor onderhoud beeldende kunst en personeelskosten voor monumentenzorg.

Risico's

Er is mogelijk een risico door de inflatie en stijgende energiekosten. Hier is op dit moment nog onvoldoende zicht op.

Beleidsperspectief

Beleidswijzigingen

Wijkvestiging Oosterheem: openhouden bibliotheek

Het doel is om de bibliotheekwijkvestigingen Rokkeveen en Oosterheem open te houden. Om de bezuinigingstaakstelling in het kader van Ombuigen en Vernieuwen alsnog te realiseren, worden beide vestigingen verbouwd na akkoord op de plannen. Voor behoud van de wijkvestiging Oosterheem is vanuit het Coalitieakkoord 2022-2026 in 2023 € 400.000 beschikbaar gesteld.

Toegankelijkheid Stadstheater

Binnen de doelstelling 'Fysieke toegankelijkheid voor iedereen' wordt onderzocht wat er nodig is en wat het kost om het Stadstheater beter toegankelijk te maken.

Sportaccommodaties: meegroeien met de stad (investering € 40,8 mln.)

Uit eerdere capaciteitsonderzoeken bleek dat Zoetermeer een tekort heeft aan binnensportvoorzieningen voor wedstrijd- en verenigingssport. Als de stad groeit, neemt dit tekort toe en komt er ook meer behoefte aan buitensportaccommodaties. Het Coalitieakkoord 2022-2026 houdt rekening met extra middelen om de sportaccommodaties mee te laten groeien met de stad. Er wordt een investeringsagenda opgesteld om invulling te geven aan dit nieuwe beleid.

Stimuleren ieder kind een zwemdiploma A

We streven ernaar dat ieder kind tenminste zwemdiploma A kan halen. In 2023 onderzoeken we wat we moeten doen om deze ambitie waar te maken en wat dat zal kosten.

Museum De Voorde: stopzetten subsidierelatie en frictiekosten

Het voornemen is om de subsidierelatie met Museum De Voorde stop te zetten. Dit brengt eenmalig frictiekosten met zich mee, geschat op € 1.500.000.

Vanaf 2024 wordt hiermee een structurele besparing ad € 692.000 gerealiseerd. Dit budget wordt gebruikt om het Zoetermeerse erfgoed, cultuureducatie en het Nationaal Videogame Museum te financieren.

Zoetermeers erfgoed: onderzoek locatie en subsidie

Het Zoetermeerse erfgoed en de cultuureducatie moeten een plek elders in de stad krijgen. In 2022 wordt onderzocht hoe dit kan worden gerealiseerd. Vanaf 2024 wordt hiervoor € 175.000 gereserveerd.

Nationaal videogame museum

Het Nationaal Videogame Museum (NVGM) heeft veel potentie en past bij het profiel van onze stad. Het NVGM wordt vanaf 2023 structureel gesubsidieerd. Hiervoor is in 2023 € 300.000 gereserveerd en vanaf 2024 € 550.000. Daarnaast helpt de gemeente met het zoeken naar een nieuwe locatie in de Binnenstad.

Nieuwbouw Cultuurpodium Boerderij/nieuwbouw investering € 26,2 mln.

Het doel is om een nieuwe locatie te bouwen voor het poppodium Boerderij, inclusief CASA, naast de huidige locatie. Dit project wordt zo snel mogelijk opgestart.

Extra toezicht/begeleiding speel- en stadsboerderijen

Door de gestegen populariteit van de stadsboerderijen is er behoefte aan extra begeleiding en toezicht. Vanaf 2023 is een extra formatie toegekend.

Evenementen

Er is extra structureel geld toegekend vanwege een wijziging in de beoordeling en toekenning. Aanvragers kunnen een hoger bedrag aanvragen (namelijk 50%) voor financiële ondersteuning. Daarvoor diende het budget te worden verhoogd.

Bedragen x € 1.000

Nieuw beleid	2023	2024	2025	2026
Wijkvestiging Oosterheem: openhouden bibliotheek	250	0	0	0
Uitstel maatregel Ombuigen en vernieuwen wijkvestiging Oosterheem	150	0	0	0
Sportaccommodaties: meegroeien met de stad (investering € 40,8 mln.)	0	1.255	1.255	2.000
Museum De Voorde: frictiekosten stopzetten subsidierelatie	1.500	0	0	0
Stopzetten subsidierelatie De Voorde	0	-692	-692	-692
Zoetermeers erfgoed subsidie	0	175	175	175
Nationaal videogame museum	300	550	550	550
Nieuwbouw Cultuurpodium Boerderij/nieuwbouw investering € 26,2 mln.	0	0	0	-417
Boerderij Budget in begroting	0	0	0	417
Extra toezicht/begeleiding speel- en stadsboerderijen (zie ook overhead)	62	62	62	62
Evenementen	250	250	250	250
Saldo	2.512	1.600	1.600	2.345

Financieel samengevat: Wat mag het kosten?

Bedragen x €1.000

Programma 4. Vrije tijd	Rekening 2021	Begroting 2022	Begroting 2023	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026
Baten	7.927	11.323	9.940	9.618	9.549	9.539
Lasten	-25.126	-27.694	-29.645	-28.483	-28.466	-29.196
Resultaat	-17.199	-16.371	-19.705	-18.866	-18.917	-19.658

Aangenomen moties voorjaarsdebat

Motie 2206-49A Huisvesting Schietsportverenigingen

Verzoekt het college om:

- Met een voorstel naar de Raad te komen waarin de huidige locatie wordt hersteld of een nieuwe locatie en voorziening voor de schietsportvereniging is opgenomen.
- Het voorstel zowel een variant met 25150 meter baan als ook een variant met 100 meter baan is opgenomen zodat beiden varianten kunnen worden afgewogen.
- Met in het vizier de schietsportvereniging voor Zoetermeer te behouden.

- Dit het eerste kwartaal 2023 aan de raad te sturen.

Stand van zaken:

Er is contact met de schietsportvereniging en er wordt gewerkt aan een raadsvoorstel over de huisvesting, dat conform de motie in het eerste kwartaal van 2023 aan de raad wordt gestuurd.

Motie 2206-27 Instandhouding Biebs op School

Verzoekt het college om:

- In 2022 aan de Bibliotheek Zoetermeer een bedrag van € 50.000,- beschikbaar te stellen voor het concept de Bibliotheek op School, zodat in ieder geval de bestaande Biebs op School onderhouden kunnen worden.
- Dit bedrag ten laste te brengen van de reserve vrij inzetbaar

Stand van zaken:

Het college beschikt het gehele budget van € 50.000 in 2022 aan Stichting Openbare Bibliotheek Zoetermeer, met de opdracht dit volledig aan te wenden om de dBoS'en te onderhouden. Het college van B&W heeft de raad voorgesteld deze motie als afgedaan te beschouwen.

Waar staat je gemeente indicatoren

'Hyperlinks naar dashboard 'Waar staat je gemeente?'. Selecteer bij het eerste bezoek gemeente Zoetermeer

<https://www.waarstaatjegemeente.nl/dashboard/dashboard/sport-en-cultuur/>

<https://www.waarstaatjegemeente.nl/dashboard/dashboard/Besluit-Begroting-en-Verantwoording/>